

C A P. XVI.

Quoad Professores Morales, Confessarios, & Prædicatores.

Qualitates Le-
ctoris Moralis.

1. Nemo instituat Lector Moralis, vel Prædicator, nisi studuerit laudabiliter Philosophiæ per tres annos, & Sacræ Theologiæ per quatuor.

2. Ubi non adfit Lector Moralis, Sacerdotes ad nutum Superioris bis in hebdomadam conveniant, & ab uno eorum alternatim casus conscientiæ propositi resolvantur juxta sensum probati Auctoris; Inter autem disputandum omnino se abtineant a jurgiis.

Regulæ Sa-
cerdotibus Sa-
cularibus non
suscipiuntur.

3. Sacerdotes nequeant audire Confessiones Religiosorum in aliqua Provincia, nisi saltem de licentia in scriptis illius Ministri Provincialis; qui omnino caveat, ne exhibeat Episcopis examinandos pro audiendis Confessionibus Sæcularium, nisi prius a te, vel ab Examinatoribus Generalibus stricte discussis & idoneis repertos.

4. Prædicator, si in loco & in actu prædicationis populo scandalum dederit, a facultate prædicandi ad triennium a Provinciali suspendatur.

C A P. XVII.

Quoad Bibliothecas.

1. Ubi adest Bibliotheca, instituat Bibliothecarius, cui consignetur a Priore copia Inventarii librorum omnium, repositi in capsâ triclavi, & clavis Bibliothecæ.

2. Satagat Bibliothecarius ordinate disponere libros, a pulvere custodire, & accedentibus ad Bibliothecam legendos tradere.

3. Solummodo Regentibus, Lectoribus, & iis, qui super hoc facultatem a Provinciali obtinuerint, licitum erit libros a Bibliotheca extrahere. Extractos autem debet Extractor in libro ad hoc deputato scribere manu propria, v.g. Ego Pater N.N. die, mensis, anno extraxi a Bibliotheca librum vel libros N.N., & cum eos reddiderit, scribat: Reddidit idque in utroque eventu agat coram Bibliothecario.

4. Bibliotheca non est diminuenda, immo potius, si fieri potest, augenda; inde Bibliothecarius quoad libros repertos laceros curet unâ simul cum Priore, ut reparentur; & quoad repertos duplicatos, si sint inutiles infestat, ut vendantur; vendi autem non possunt sine expressa licentia Familiæ, firmata etiam a Provinciali, & ita, ut pretium venditorum convertatur totum in emptionem aliorum librorum, quibus caret Bibliotheca.

C A P. XVIII.

Quoad Eleemosynas.

Conventiones
à Priore cum
Quantanti-
bus non inveni-
da.

1. Laici, qui quæstuant, & quilibet ex nostris integram eleemosynam quam a Benefactoribus recipiunt intuitu Conventus, illico tradere debent Priori vel Sacristæ, si data-

fuerit cum onere celebrationis Missarum; neque Prior cum illis pactum inire potest, sub pœna privationis officii, ut ultra quamdam determinatam sumnam Conventui applicandam, reliquam sibi retineant. Possit tamen Prior illis aliquid ex acceptis elemosynis largiri in retributionem laborum.

C A P. XIX.

Quoad introitum.

1. Pecunia spectans ad Conventum, undecumque proveniat, describatur in libro, vulgo *Giornale*, sub iisdem titulo, & die, quo recepta fuerit; & reponatur in capsâ triclavi, excepta ea quantitate apud expensorem, quæ necessaria erit pro solo victu unius hebdomadæ; ac sub pœna privationis officii neque Procurator quidquam spectans ad Conventum, valoris ultra scuta quinque vendere possit absque Familiæ consensu.

C A P. XX.

Quoad exitum.

1. In supradicto libro, vulgo *Giornale*, describatur saltem de hebdomada in hebdomadam, quidquid in ea expensum fuerit, signatis die, pondere, qualitate, & pretio receptæ, sub pœna privationis officii ei, qui defecerit, sive Prior sive Procurator sive Expensor sit, si fuerint notabiliter negligentes reperti.

2. Prior, Procurator, Expensor, nec expendere, nec debitum contrahere possint ultra summam scutorum quatuor, absque Familiæ consensu sub eadem pœna, qua supra.

3. Ubi quid restaurandum sit, vel de novo erigendum, ex bonis Conventus, id intra summam scutorum decem possit Prior cum consensu Familiæ; intra vero summam scutorum quinquaginta, exquirat consensum etiam Provincialis; supra autem hanc signatam summam, obtineat consensum quoque Generalis, sub pœna privationis officii.

4. Nemo nostrum sub privationis officii pœna præparet data opera extra solemnitates nostri Ordinis, ex bonis Conventus, convivia exteris, si non sint Benefactores, vel Fratrum consanguinei iter agentes; nec munera det ex eisdem bonis, nisi minuscula in Natali & Paschate Domini, ac in die Purificationis Beatæ Mariæ Virginis Candelam, infervientibus tamen Conventui, & eximii Benefactoribus.

5. Prior contentus sit iisdem prorsus ferculis, quæ pro cæteris de familia præparata sunt, sub pœna ad arbitrium Provincialis, quæ quidem fercula juxta morem regionum sint ejus qualitatibus, & in ea quantitate, ut dolere non debeant Religiosi graves.

6. Computa tam introitus quam exitus quolibet mense publicari debent in communi mensa, & subscribi saltem ab electo a Familia, sub pœna Priori privationis officii, si fuerit notabiliter repertus negligens.

7. Libros

Gravia debita
non contra-
henda sine
consensu to-
tus Familiæ.

Munera nemini
per Fratres
danda.

De Ferculis.

De Computa-
tione.

De Libris ra-
tionum.

7. Libros rationum Prior alio non tranferat, sed eos successoribus assignet, vel, si pleni sint, in Archivio reponat. Præfati autem libri, licet in Visitatione Provinciali vel Generali fuerint subscriptione firmati, impugnari adhuc possunt; cum Visitator, si non advertatur, iudicet non super veritate, sed tantum super calculatione summarum; sed tamen intra decennium a Visitatione fieri debet, ad instantiam saltem duorum ex Religiosis fide dignis.

De Visitatione
& iis, quæ
ei sunt ostendenda.

8. Prior & Procurator exhibeant Visitatori libros rationum examinandos, & insuper tria luventaria: quæ si non adfint, conficere ea Prior teneatur intra congruum tempus, statuendum a Provinciali, sub pœna privationis officii: Primum sit bonorum immobilium & stabilium, necnon quorumcumque jurium ad Conventum pertinentium, & vulgo dicitur *Stato del Convento*: Alterum bonorum mobilium, pertinentium præsertim ad Sacristiam, Bibliothecam, Cellam Vinariam & usum domesticum Religiosorum: Tertium tandem vulgo dicitur *libro del Granaro*, exprimat annuos proventus non solum frumenti, sed etiam vini, olei, leguminum &c., quæ provenerunt sive ex stabilibus Conventus sive etiam ex quæstibus: ac eorundem exitum: itaut omnium comestibilium existentium in Conventu distincte quantitas appareat. Adfit etiam in quolibet Conventu folium, Visitatori pariter exhibendum, in quo contineatur numerus ejus creditorum & debitorum. Hæc autem tria luventaria, sicut & solum præfatum, subscripta sunt a duobus Patribus ex gravioribus Conventus, quos Visitator si dolosos reperiet, utraque voce privatos ad tres annos declarat.

De Pignori-
tibus.

9. Sacra mobilia & pretiosa non possunt pignori, nisi apud Montem Pietatis, & maxima urgente necessitate, approbanda a tota Familia, & cum Apostolico beneplacito, sub pœna privationis utriusque vocis ad triennium: quam pœnam ad sex menses tamen subeant etiam Sacrista vel Prior, si aliquid ex pretiosis commodaverint sine Familiæ consensu.

10. Ubi adest sufficiens numerus Religiosorum, eligantur Depositarium, Procurator, & Expensor a Familia: qui tamen respective in administratione domorum Conventus debeant a Priore.

Pœne contra
dolosos.

11. Denique quis, sive Prior sive Procurator sive Expensor, repertus fuerit dolosus in administrandis bonis Conventus, illico ab officio deponatur, & Provincialis satagat, ut damna Conventui illata reparentur. Laici quoque, qui ex elemosynis ostiatim nomine Conventus collectis, quid sibi retinuerint in notabili quantitate, subeant privationem vocis, & præcedentiæ ad annum.

C A P. XXI.

Quoad pœnam furtorum.

1. Qui e nostris, quod absit, ex re familiarum Conventus quid grave furatus fuerit sine officinarum fractura, pro prima vice in carce-

re per quindecim dies pane solummodo & aqua feria sexta cibetur: pro secunda vice, per mensem; pro tertia vero per annum: & si ulterius, puniatur juxta mensuram delicti.

2. Si furtum fuerit grave, & cum fractura officinarum, pro prima vice per annum carceri mancipetur, pro secunda vero ad biennium.

3. Si demum furtum fuerit extra Ordinem, & grave, subeat pœnam carceris ad triennium: si vero leve, sed cum scandalo, ad tres menses.

C A P. XXII.

Quoad pœnam detractorum, & verberantium.

1. Si quis contumelias bonæ famæ graviter perniciosas evomerit in fratrem, carceri mancipetur per mensem: si in Priorem, per tres: si in Provinciale, per sex. Auctor autem libelli famosi intra vel extra Ordinem, ulterius in publica mensa qualibet feria sexta per mensem cibetur tantummodo pane & aqua, & privetur utraque voce ad triennium.

Pœne contra
Detractores.

2. Si quis manu Religiosum percusserit, carceretur per octo dies: si baculo & graviter, per sex menses: Si vero ferro aut scilopo, per annum. Secuta autem membrorum mutilatione ex vulnere accepto in vulnerato, vulnerans pœnam subeat carceris ad triennium: Sequuta vero morte, in perpetuum. Inde ad præcavenda in nostris hæc mala, cunctis sub pœna carceris ad sex menses prohibemus, ne propria, vel aliorum arma, & instituto offensiva ferant vel conservent.

Contra Pœ-
culos.

Arma per-
ligiosos non
servanda.

C A P. XXIII.

Quoad Judices, Accusatores, Testes, & Appellationes.

1. Judices in nostro Ordine sive ordinarii sive delegati processum edere nequeant, si accusatores non se sub initium subscripserint ad pœnam talionis, quam omnino sustineri debent, si sufficienter de existentia allati criminis non docuerint: idque sub pœna nullitatis processus, & Judici privationis officii ad triennium.

Forma Pro-
cessuum per
Judices eden-
dorum.

2. Testes quoque non admittantur, nisi fide digni, & si falsi deprehendantur, aut positi inter duo juramenta, arcti carceris pœna puniantur ad sex menses, nec imposterum ut jam infames in iudicium revocentur.

Testium qua-
litates.

3. Reis etiam constitutis detur ex nostris vir doctus, qui eos intra congruum tempus defendere possit: quem si Judex denegaverit, prius declaretur officio, & utraque voce ad triennium.

4. Demum processus, urgente justitia, conficiatur, sed a Fratribus & intra Ordinem tam ad servandum ipsius Ordinis decorem, quam ad evitandas expensas. Ut autem ritè cuncta perficiantur, possit Judex Regularis assumere e sæculo in assessorem virum pruden-

Assessor e sæ-
culo cooporan-
dus.

dentia præditum, & in utroque jure peritum.

De Appellationibus.

5. Appellatio a correctione non fit nostris licita, sed a gravamine illato per sententiam: quam si Judex, a quo appellatur, recusaverit admittere, appellans protestetur, se adire velle Superiorem majorem, coram duobus Sacerdotibus, qui de ea protestatione se subscribant.

C A P. XXIV.

Quoad Advenas & Hospites.

Que ab Advenis præstata sunt post triduum.

1. Advena, ubi prævenit, illico Priori literas obedientiales exhibeat, eique causam sui adventus exponat, Quod si ob negotia, pertractanda, vel honestæ recreationis causa diu ibi Hospes permanere debet, tribus elapsis diebus, sicut unus ex Conventualibus tractetur: celebret nempe pro oneribus illius Ecclesiæ, ac Choro interfit, nisi cum eo quandoque Prior benigne dispensaverit.

2. Ubi noster adest Conventus, hospes sub pœna privationis utriusque vocis ad sex menses, nequeat in Domibus, etiam Conianguineorum vel aliorum quoque Regularium, pernoctare absque Prioris licentia.

Prioris & Provincialis super eisdem jurisdictione.

3. Prior & Provincialis habeant in advenas & hospites eandem prorsus jurisdictionem ordinariam, ac in suos immediate Subditos; & inde si delinquant, ab utroque respective puniri possunt ad præscriptam Regulæ, & harum Constitutionum.

4. Advenæ divertentes ad Conventum SS. Cosmæ & Damiani de Urbe teneantur post tertiam diem ab accessu celebrare pro oneribus illius Ecclesiæ quotidie, eique ulterius solvere julium unum, duos vero si non celebrent, vel sint Laici. Cumque nostri ex quacumque Provincia, quæ Romæ Conventum proprium non habeat, ad eam accedentes, hospitari debeant in Conventu Sanctorum Cosmæ & Damiani, præcipimus inde ejus Priori sub pœna privationis officii, ut tanquam hospites non recipiat, vedum Tertiarios Regulares Gallos, sed neque nostros ex Provincia Sicula; cum & hæc in Urbe suum habeat proprium Conventum sub titulo Sancti Pauli ad Arenulam.

C A P. XXV.

Quoad Vistatores & Commissarios.

Facultas Ministri Generalis, que fit in electione Commissariorum ad tempus.

1. Minister Generalis non potest nec debet deputare Commissarium Generalem super una Provincia vel Conventu ad tempus sive indefinitum sive definitum ad causam vel causas forsan eventuras: neque unum ex generalibus, nisi tantum, quando ipse egreditur fines Italiae, & pro eo dumtaxat tempore, quo extra Italiam commoratur; & huic eadem impotentia subest etiam respective Minister Provincialis, dum est intra suam Provinciam.

2. Poterit igitur Generalis, dum est intra Italiam, deputare Commissarium Generalem in casibus particularibus, nempe ad agendam causam civilem aut criminalem, ad vistan-

dum & præsidendum Capitulo Provinciali; & tunc assumat Religiosos graves, & si adsint, in Sacra Theologia Magistros, qui quidem Commissarii habeant votum, nec debent tamen assumi ex illa Provincia, ad quam mittuntur.

Procurator Gen. in Curia.

3. Procuratori Generali in Curia non potest demandari Vistatio alicujus Provinciae vel Conventus extra Urbem, attempta incompatibilitate inter unum & alterum officium.

Commissarii, Vistatores, & Præsidentes an aliqui officia non eligendi.

4. Commissarii, Vistatores, & Præsidentes in Capitulis & Congregationibus Provincialibus nequeant eligi ad aliquod officium in ipsis Capitulis & Congregationibus in quibus officium Commissarii & Præsidentis exercent, sub pœna nullitatis electionis, quæ revolvatur ad Generalem, & tunc electus a Generali habeatur, ac si in Capitulo & Congregatione electus fuisset.

5. Si quis instituat a Generali Commissarius super aliqua Provincia, pro eo casu locum digniorem habeat supra Priores & Provinciales: si vero pro Conventu particulari, cedat locum Provinciali.

Vistatio Cœnobii SS. Cosmæ & Damiani a Provinciali P. R. quolibet anno faciendâ.

6. Demum Provincialis Provinciae Romæ ultra Vistationem Ministri Generalis semel in anno, vel sæpius pro rei necessitate, possit & debeat vistare auctoritate sua Provinciali Cœnobium SS. Cosmæ & Damiani Urbis; attamen per hoc Decretum nullum infertur præjudicium præteritis juribus Patris Generalis, quoad pertinentiam dicti Cœnobii, sed jura unicuique ex partibus salva sint.

C A P. XXVI.

Quoad Provinciales Titulares.

1. Dignitates Titulares Provincialium revocantur ad duas, videlicet Patrimonium, & Montis Feltri. Ad eas assumantur ad triennium a Ministro Generali illi, qui pro Religione assidue laboraverint, vel studiorum, lucubrationibus, vel negotiorum occupationibus.

Qui eligendi in Provincialibus Titulares.

2. Provinciales Titulares sint Patres perpetui illius Provinciae, cujus sint filii. Durante eorum triennio vocem habeant in Capitulis & Congregationibus, etiam generalibus; sed ex eis ille tantum, qui est natus illius Provinciae, & de Familia in Conventu, in quo celebratur Congregatio Generalis. Post triennium vero habeat vocem tantum in Capitulis Provincialibus Provinciae suæ nativæ. Quo autem ad præcedentiam, prout infra Cap. 31.

C A P. XXVII.

Quoad Capitulum Generale, ejusque Congregationes intermedias.

1. Capitulum Generale singulo sexennio celebratur in Conventu, ubi a Vocalibus Congregationis Generalis præcedentis judicatum fuerit expedire. In eo votum habeant Generalis, Exgenerales, Procurator, & Secretarius Generalis, Provinciales sive jurisdictionis sive

Capitulum Gen. quolibet sexennio celebrandum. In eo qui votum debeant habere.

sive tituli, & Secretarii Provinciarum, ac Custodes, ordine, quo infra sub Cap. 32.

Qui vero eligendi.

2. Debent in eo eligi ad sexennium novus Minister Generalis, & novi quatuor Definitorum Generales. Minister Generalis debet esse Magister in Sacra Theologia, ac potest eligi, licet absens, sed non ex illis Provinciis, ex quibus fuerint duo Generales antecessores immediati.

Qualitates eligendum in Definitorum Gen.

3. Definitorum Generales debent eligi ex quatuor Provinciis per turnum, nempe pro primo ex Provinciis Mediolanensi, Sicula, Brixienti, & Veneta; Pro secundo ex Provinciis Romana, Bononiensi, Marchiana, & Dalmatina; Pro tertio ex Provinciis Neapolitana, Aprutina, Calabrensi, & Belgica.

De Expensis.

4. Expensæ pro Capitulo Generali taxentur in ipso Capitulo a Vocalibus Provincialium: Quo ad sumptus itinerum, stetur consuetudini Provincialium. Concionatores & Cathedralici suæ Provinciae expensis ad Capitulum proficiantur, de quibus omnibus accurata & distincta in Definitorio ratio danda erit.

De Definitorio Generali: & de quibus in eo agendum.

5. Inde, expletis prædictis electionibus, congregandum erit Definitorium generale, cui interveniant ut Vocales, Generalis, ex-Generales, Procurator Generalis, quatuor Definitorum Generales, Secretarius Generalis, Provincialis, & Prior Conventus, ad celebrationem dicti Definitorii seu Congregationis destinati, ordine, quo infra Cap. 32.

6. In hac Congregatione supplendus est numerus Examinatorum vel Regentium Generalium, si quis eorum intra unam Congregationem & aliam mortuus fuerit, vel renunciaverit: Insuper debet eligi novus Procurator Generalis, qui sit Magister, nec ex illis Provinciis, ex quibus sunt Generalis præfens, & immediate præteritus: quo electo, recedit a Congregatione Procurator Generalis præteritus, & ingreditur novus cum juribus Procuratori Generali competentibus: nec duret, nisi ad triennium, itaut qui functus fuerit officio Procuratoris Generalis per triennium, nequeat ad idem officium iterum eligi vel confirmari, nisi per annum vacaverit.

7. In eadem Congregatione debet, a solo tamen Ministro Generali, confirmari Secretarius Generalis, vel eligi novus ad triennium: quo electo, recedat præteritus, & ingreditur novus, ut dictum est de Procuratore Generali.

8. Liceat Generali cum Vocalibus hujus suæ Congregationis interpretari Regulam, & Constitutiones Ordinis in omnibus dubiis, ad verum sensum tamen & mentem earumdem, & non aliâs, nulla facta immutatione; nec non suspendere ab officiis quoscumque, etiam Provinciales, si ita necessitas & justitia requisierit: quinimo etiam privare, juridice tamen & cum causâ plenaria cognitione, salva semper Capitulii Generalis auctoritate.

9. Vocales hujus Congregationis statuunt, ubi celebranda erit Congregatio Generalis intermedia ad finem triennii, cui respective interveniant iidem Vocales, qui primæ; & in qua similes electiones habeantur, eo tantum

interveniente discrimine, quod in hac Congregatione intermedia Procurator Generalis eligi possit ex illa Provincia, ex qua sit Generalis immediate præteritus.

10. Demum quando aliquid præscribitur agendum in consilio & assensu Definitorum sive Generalium sive Provincialium, debet intelligi, quod id fiat, Definitoribus simul in unum congregatis; aliter consensus, per literas aut singulariter datus, nullius sit momenti, ac irritus effectus inde sequutus.

C A P. XXVIII.

Quoad Capitulum Provinciale, ejusque Congregationes intermedias.

Capitulum Provinciale quolibet triennio celebrandum.

1. Capitulum Provinciale singulo quoque triennio celebretur, eo loco & die, ut a Ministro Generali vel ejus Commissario fuerit destinatum. In eo votum habeant Generalis, vel ejus Commissarius, ex-Generales, Procurator, Definitor, Secretarius, Generales tum actuales tum præteriti, Provincialis sive jurisdictionis sive tituli, sive actualis sive præteritus, in Capitulo tamen ejus Provinciae, de qua sunt nativi: item Secretarius Provincialis actualis, Priores cum suis Discretis, ac Regentes Generales, & Examinatores pariter Generales, & Custos actualis Provinciae, ordine, quo infra sub Cap. 32.

Qui votum in eo habeant.

2. Debent in eo eligi ad triennium novus Minister Provincialis, quatuor Definitorum, & Custos: post quas electiones celebretur prima Congregatio Provincialis, cui intervenire debent, qui sunt Praeses Capituli, Exgenerales, Provincialis sive jurisdictionis sive tituli actuales, Secretarius, Procurator, & Definitorum Generales actuales, si adsint, & quatuor Definitorum Provinciales noviter electi, ordine, quo infra Cap. 32.

Et quæ postea tractanda.

3. In hac prima Congregatione Provinciali eligi debet a toto Definitorio Secretarius Provincialis ad triennium, qui tamen in ea jus suffragandi non habeat.

4. Eligi etiam in ea debent Priores Conventuum ad annum, quorum nullus potest esse simul Prior & Secretarius, vel Definitor Provincialis, nisi in Provinciis parvis, urgente necessitate, & tunc Definitor, qui proponitur eligendus Prior, se absteineat a suffragando in illa electione. Elapso anno de licentia Ministri Generalis celebrabit Provincialis secundam Congregationem, & elapso biennio, tertiam, quibus interveniant iidem, qui primæ; ac in eis præter electionem Secretarii Provincialis, si electus in prima objerit, vel renunciaverit, fiant electiones Priorum pariter, ut in prima.

5. In præfatis tribus Congregationibus eligendi sunt, vel confirmandi, Magistri Novitiorum, & de recenti professorum, ac ii, de quorum voto expelli possunt ab Ordine incorrigibiles.

6. Qui in tribus Congregationibus continuat Prior electus fuerit, & per triennium eo munere functus, non poterit eligi neque in Priorem, neque in Præsidentem, nisi transacto anno. Ille vero, qui Præsidentis fuit alicujus

cujus Conventus pro majori parte anni, non possit ad officium Prioris eligi, nisi ad biennium, itaut tempus Præsidentatus computetur ad effectum vacationis, tanquam annus complens triennium gubernii.

Priores eligendi ad annum.

Ad officia promovendi tantum filii Provinciae.

7. Priores ita eligantur ad annum, ut eo transacto, si praecedens Prior non eligatur, nulla ei fiat injuria, quamvis non compleverit triennium, intra quod confirmari poterit.

8. Ad officia quaecumque cujuslibet Provinciae admittantur filii ejusdem Provinciae tantum, sub poena nullitatis electionis; & in Capitulis & Congregationibus Provinciae Romanae, ex specialibus causis in hac Provincia concurrentibus, votum decisivum & consultivum habere possit & debeat dumtaxat Pater Generalis actualis, exclusis aliis Superioribus & Officialibus generalibus, cujuscumque Provinciae sint, & qualitatibus.

9. In Capitulo quoque Provinciali Provinciae Romanae Regens Sanctorum Cosmae & Damiani de Urbe votum non habeat, nisi sit nativus illius Provinciae; cum jus suffragandi concedatur Examinatori generali in Capitulo tantum suae Provinciae, ut statutum est sub Cap. 14.

10. In Capitulis Provincialibus, si major pars Vocalium non esset pro uno, praemissa protestatione peracto primo scrutinio, durante eadem discordia post tria scrutinia, electio, pro qua est discordia, devolvatur ad Generalem, sive inter sit sive non Capitulo. Si autem id eveniat in Congregationibus Provincialibus, electio devolvatur ad Generalem, si ibi fuerit praesens, secus ad Provinciale. Ceterum electiones omnes factae sive in Capitulis sive in Congregationibus Provincialibus, ut jus tribuant electis, confirmari debent a Praesidente Capituli vel Congregationis.

11. Demum exeuntes absque causa legitima, & approbata a Praeside & a majori parte scrutatorum, careant utraque voce ad triennium & decennium, si eorum exitus fuerit cum contemptu; & Vocalis dubius careat jure suffragandi.

C A P. XXIX.

Quoad Electionem Discreti Conventualis, mittendi ad Capitulum Provinciale.

In electione Discreti Conventus, qui vocem habeant.

1. In Electione Discreti Conventualis, sicut & in quocumque actu, ad quem requiritur consensus Familiae, vocem habeant omnes legitime professi, in Conventu de Familia collocati, si tertium annum professionis compleverint, ibique fuerint per duos menses immediate ante commorati; ad amovendam autem omnem in hujusmodi Discretorum Electionibus fraudem, nequeat Provincialis tribus mensibus ante Capitulum amovere a Conventu quemlibet, ibi de Familia commorantem, nisi ex causa delicti gravis & notorii. Quod si secus factum fuerit, amotus in Conventu, ubi reperitur vocem non habeat quoad Electionem Discreti; sed ne suffragandi jure sine causa privetur, redeat cum voce ad priorem Conventum, in quo per duos

menses de Familia collocatus extiterat, nisi libere juri suo cedat.

2. Discretus Conventualis fieri potest in Conventu, ubi saltem adfuerint duo habentes vocem passivam, & quinque activam, inter quos numerari debent etiam processati, qui ante latam sententiam carent dumtaxat voce passiva. Inde, deficiente hoc numero Vocalium, convenire possunt Familia plurium Conventuum pro Electione unius Discreti. Si post tertium scrutinium Electio Discreti non habeatur, & fuerit praesens Minister Generalis, vel ejus Commissarius, ad eum devolvatur Electio, secus, non iteretur scrutinium, sed Prior accedat ad Capitulum sine Discreto.

3. Statim ac Minister Generalis, vel ejus Commissarius, visitandi causa aliquam Provinciam ingreditur, sit in arbitrio & libertate Capituli Conventualis omnium Conventuum illius Provinciae devenire ad Electionem Discreti Conventualis, taliter, ut Visitator inhibere non possit, ut Electio non perficiatur, nisi adveniente tempore suae Visitationis. Quod si Visitator reperitur in aliquo Conventu, tempore praefatae Electionis, poterit ei intervenire, & praesse.

C A P. XXX.

Quoad officia collata in Capitulis vel Congregationibus intermediis, sed extra id tempus implenda ex vacationibus, vel per obitum vel per dimissionem.

1. Quaedam sunt procul dubio officia, quae diu saltem nequeunt remanere vacua, ut gradus Ministri Generalis, Definitoris sive Generalis sive Provincialis, Ministri Provincialis, & Prioris Localis. Jam deficiente Ministro Generali ante expletum sexennium sui gubernii, sigillum, & quae spectant ad praedictum officium, consignentur a Secretario Generali, & a Provinciali illius Provinciae, in qua obiit Generalis, antiquiori Exgeneralis, qui defuncti vices suppleat, donec ab Apostolica Sede provideatur de Vicario Generali: Quod si nullus adfit ex Exgeneralibus, consignentur ei, qui tunc in Ordine dignior est ratione muneris perfuncti.

2. Deficiente ex quacumque causa intra triennium Procuratore Generali, eligatur novus a Generali cum approbatione Sedis Apostolicae usque ad Capitulum Generale vel Capitulum intermedium proxime futurum, ita tamen, ut ipse Procurator Generalis nunquam eligi possit ex illa Provincia, ex qua sit Generalis.

3. Deficiente ex quacumque causa aliquo Definitori actuali vel Generali vel Provinciali, subrogetur a Generali in locum defuncti ille, qui primum locum occupat in ea Provincia, ex qua defunctus fuerat assumptus, & alias non habeat votum in supradicta Congregatione Generali vel Provinciali respective.

4. Deficiente ex quacumque causa Ministro Provinciali, donec a Generali provideatur de Commissario Provinciali, quique ad futu-

In quo Conventu possit eligi.

Quid agendum obente Ministro Gen. in completa sexennia.

Quid autem deficiente Procuratore Gen.

Vel Definitorum.

Aut Ministro Provinciali.

futurum Capitulum Provinciale gerat vices defuncti cum omnimoda potestate Provincialia, Senior inter Exprovinciales gerat vices defuncti; & si non adfuerint Exprovinciales subeat hoc munus Discretus Provincialis actualis.

Privilegia Commissarii Prov. si ad biennium Ministrum Prov. egerit.

5. Commissarius Provincialis ita, ut supra, electus a Generali ob deficientiam Ministri Provincialis, si per integrum biennium Provinciam gubernaverit, inter Exprovinciales connumerari debeat, & eorum singulis gaudeat beneficiis & privilegiis, itaut in Capitulo immediate celebrando eligi non possit in Provinciale, nec eo munere fungi, nisi saltem per annum vacaverit: Si autem per integrum biennium in eo officio non steterit, nullo gaudeat Exprovinciale privilegio, & inde eligi poterit in Capitulo immediate sequenti in Ministrum Provinciale.

6. Deficiente ex quacumque causa Priore, antequam a Ministro Provinciali alter eligatur, qui usque ad futurum immediate Congregationem Provinciale Conventum gubernet, dignior de Familia gerat Prioris vices. Qui autem itaut, supra, fuerit a Ministro Provinciali subrogatus, appelletur Praesidens, sed habeat eandem potestatem, jura, & votum, quae habebat ejus antecessor. An autem, & quando praefatus Praesidens possit eligi in Priorem, dictum est sub Cap. 28.

7. Demum qui dimittunt officium & dignitates, quae durant ad triennium, biennio non completo, non gaudeant privilegiis & praerogativis, quae in nostris Constitutionibus conceduntur, absolutis ab hujusmodi officiis & dignitatibus; Secus vero, si ea dimittant post elapsum biennium, & ex legitima causa approbata a Ministro Generali: tunc enim considerari debent, ac si ea per integrum triennium retinissent.

C A P. XXXI.

Quoad triplicem Paternitatem, & quoad praecedentiam extra quacumque Capitula & Congregationes.

De Paternitatibus.

1. Paternitas triplex est in Religione nostra: Prima est Religionis seu Ordinis, quam habent Generales praesens & praeteriti, Procuratores, Definidores, & Secretarii Generales tam actuales quam praeteriti; Secunda est Provincialium, quam habent Provinciales sive jurisdictionis sive tituli, tam actuales quam praeteriti, Definidores, Secretarii, & Custodes Provinciales actuales tantum, & Magister Regens, qui triennium cursum Theologiae profecerit: Tertia est Conventuum, quam habent Priores & Magistri in Sacra Theologia.

De Praecedentibus.

2. Quo vero ad praecedentiam extra Capitula & Congregationes servetur ordo sequens: Generalis actualis ubique, & semper in quolibet actu ceteris quibuscumque praefertur: Exgenerales ad invicem servent tempus suae promotionis. Quo autem ad ceteros in Conventu, ubi degunt, uni tantum subfint, nempe si ibi adest Generalis, soli Generali; eo absente, si ibi adest Provincialis, soli

Provinciali; in absentia autem utriusque, tunc subfint Superiori Locali seu Priori.

3. Procurator Generalis actualis praefertur Definitoribus Generalibus actualibus: & isti praefertunt Secretario Generali actuali, qui tamen omnes ceteris aliis sunt praefertendi; sed subfint Provinciali jurisdictionis: in sua tamen Provincia; ac Priori aliter in suo Conventu.

4. Post Procuratorem Generalem, Definidores Generales, & Secretarium Generalem, actuales, sequuntur hoc eodem ordine Procurator, Definitor, Secretarius Generales praeteriti, & Provinciales jurisdictionis pariter praeteriti: subinde Provincialis tituli actualis, quem sequuntur Provincialis tituli praeteritus, deinde Definidores Provinciales actuales, postea Secretarius Provincialis actualis, qui tamen in cursu Visitationis praefertur dictis Definitoribus, deinde Custos Provinciae pariter actualis.

5. Post praedictos primi sedeant Regentes Generales: secundi Examinatores Generales: tertii Regentes, qui actu legunt: quarti Magistri, qui fuerunt Definidores Provinciales: quinti, qui fuerunt Auctores alicujus Conventus: sexti Magistri: septimi Sacerdotes simplices, qui tamen fuerint Definidores Provinciales: octavi Sacerdotes simplices, qui suae professionis excedunt annum vigesimum: noni Lectores actuales tam Speculative quam Moralis, qui tamen non sint Magistri: decimi ceteri Sacerdotes simplices: undecimi Clerici: & ultimi sedeant Laici.

6. Exceptis ex-Generilibus quoad praecedentiam, qui ut supra statutum est, servant inter se tempus suae promotionis ad Generalatum: in ceteris omnibus etiam Officialibus, sive Generalibus, sive Provincialibus, sive actualibus sive praeteritis, attendatur in paritate gradus tempus professionis, nisi tamen obiter titulus Magisterii; Nam, Magistri ubique praefertendi sunt non Magistris, licet illis professione antiquioribus, & sint in eodem gradu v.g. Definitoris. Hanc autem excellentiam praecedentiae non conferat titulus Examinatoris aut Regentis Generalis, respectu tamen & dumtaxat Officialium Generalium tum actualium tum praeteritorum, & Ministrorum Provincialium, sive jurisdictionis sive tituli sive actualium sive praeteritorum.

7. Demum Provincialis extra propriam Provinciam nullam habeat praecedentiam, ex Provincialatu, sicuti nec Prior a Prioratu extra proprium Conventum.

C A P. XXXII.

Quoad praecedentiam Vocalium in Capitulis & Congregationibus intermediis.

1. In Capitulis Generalibus actualis Generalis digniorem habeat locum, quem immediate sequitur praeteritus Generalis cum ceteris jam ex-Generilibus juxta tempus suae promotionis; Deinde Procurator & Secretarius generalis, Provincialis Conventus, ubi Capitulum celebratur, subinde ceteri Provincia-

vinciales jurisdictionis gradatim juxta antiquitatem Provinciarum, postea Provinciales titulares: Demum Secretarii, & ultimi Custodes Provinciales, modo supradicto.

2. In Congregationibus generalibus actualis Generalis & ex-Generales sedent, ut supra in Capitulo generali, postea Procurator & Secretarius Generales, deinde Provincialis Conventus, ubi Congregatio celebratur, quos sequuntur Definitorum Generales, & Prior Conventus, in quo Congregatio celebratur.

3. In Capitulis Provincialibus digniorem habeat locum illorum Praesidens, quem sequuntur ex-Generales, Provincialis actualis, Procurator, Definitor & Secretarius Generales actualis, postea praeteriti; Subinde Provincialis tituli actualis, deinde praeteriti, Priores juxta antiquitatem Conventuum, Regentes Generales, Examinatores pariter Generales, & Discreti locales juxta antiquitatem Conventuum, & demum Custos actualis Provinciae, prout in Cap. 28.

4. In Congregationibus Provincialibus digniorem habeat locum illarum Praesidens, nempe Generalis actualis vel ejus Commissarius, vel istis absentibus, Provincialis jurisdictionis actualis, qui, si non sit caput Congregationis, sedeat post ex-Generales, & hunc sequuntur Definitorum & Secretarius Generales actualis, Provincialis titularis actualis, & demum quatuor Definitorum Provinciales.

5. Si quandoque in Capitulis vel Congregationibus praebitus ordo pervertitur ex incuria vel inadvertentia, seu ex vocatione permixta, nulli propter hoc intelligatur praedictum generatum.

C A P. XXXIII.

Quoad Privilegia nonnullorum.

Privilegia Generalis & Secretarii Gen.

1. Solummodo Generalis actualis, & praeteriti, titulum Reverendissimi retineant, dum vivunt: possunt etiam ex-Generales unum. Conventum sibi deligere, ubi manere possint ad vitam, & a quo omnia tam ad vitam quam ad vestitum necessaria, ipsorumque statui religioso congrue recipiant, ac ibidem Superior deputandus, Vir gravis, eidemque ex-Generali bene affectus constituatur a Congregatione Provinciali. Conventus autem, quem eligere possunt, sicut & Regens quatuordecim annorum, debet esse ejus Provinciae, de qua ipsi sunt nativi.

Procuratoris & Secretarii Gen.

2. Ex-Generales, Procurator, & Secretarius Generales actualis non solum votum habeant in Capitulis & Congregationibus tam Generalibus quam Provincialibus, sed ubi aderint, & deliberatio facienda sit per suffragia.

Ex-Procuratorum &c.

3. Ex-Procuratores, ex-Definitorum, ex-Secretarii Generales, ex-Provinciales, siue jurisdictionis siue tituli, nequeant a Provincialibus actualibus amoveri quocumque praetextu seu colore a Conventu eorum filiationis, vel ab eo, ubi manent, nisi de ipsorum consensu, aut peculiari interveniente mandato Ministri Generalis, vel ob grave ac publi-

cum scandalum, de quo tamen semper certior reddatur Minister Generalis, ejusque mandatum expectetur: cum quibus etiam Superiores actuales quoad actus communes agant cum debito respectu & reverentia.

4. Demum sexagenarii quoque sine ipsorum assensu non amoveantur a Provincialibus a Conventu eorum filiationis, nisi ob grave delictum, publicumque scandalum, aut de mandato Patris Generalis.

Hec Decreta non obligant ad culpam

5. Declaramus tandem, quod supradicta Decreta & Ordinationes non obligant ad culpam, sed ad solam poenam, nisi ubi violatur praecipuum aliquod Divinum aut Ecclesiae, vel substantia trium Votorum essentialium, nisi aliter cautum sit in ipsis Constitutionibus.

6.2. Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, tam ipse Bonaventura Procurator Generalis, quam dicti Paulus Minister Generalis, alique Religiosi Ordinis praefati, Constitutiones sic collatas & ordinatas, quo firmiter subsistant, ac servantur exactius, Apostolica confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desiderant; Nos, qui dum Cardinalatus honore fungebamur, munus Protectoris ejusdem Ordinis apud Sedem Apostolicam diu sustinimus, ac etiamnum post nostram assumptionem ad Summi Apostolatus apicem retinemus, rectamque illius administrationem & felices progressus sinceris exoptamus affectibus, illorum votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, ac singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus pro parte dicti Bonaventurae Procuratoris Generalis, quo supra nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnes & singulas Constitutiones praesentatas, & in eis contenta quaecumque auctoritate Apostolica tenore praesentium confirmamus & approbamus, illisque inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos juris & facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmantur auctoritate Apostolica.

3. Decernentes, easdem praesentes litteras & Constitutiones praesentatas semper firmas validas & efficaces existere, suoque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere; ac illis, ad quos spectat & pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus & per omnia plenissime suffragari, & ab illis respective inviolabiliter observari; Sicque in praemissis per quoscumque Judices ordinarios & delegatos, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, judicari & definiri debere; ac irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula.

4. Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac, quatenus opus sit,

fit, dicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis; Quibus omnibus & singulis, illorum tenores praesentibus pro plene & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanens, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides Transumptorum.

5.5. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personae in ecclesiastica Dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibita vel ostensa.

Datum Romae apud S. Mariam Majoris sub Annulo Piscatoris die 26. Januarii 1734. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

F. Card. Oliverius.

CXXV.

Dat. die 12. Febr. 1734. Pont. An. IV.

Constitutio, qua pro indemnitate Communitatum & Populorum totius Status temporalis Sanctae Romanae Ecclesiae, facultates, per Summos Pontifices Congregationi Bononiensis contra debitores olim collatae, confirmantur, novisque etiam augentur.

CLEMENS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Divina providentia in Beati Petri Sede collocati, nostra referre putamus, si non solum Christianae Religionis curam gerere, verum etiam erga Provincias populosque universos, ejusdem Principis Apostolorum regimini commendatos, Urbiumque & Oppidorum publica commoda recte administranda, praecipuam diligentiam adhibeamus, accurate prospicientes, ne sollicitudini nostrae subiecti ob cujusvis indebitam vedigalium, publicorumque onerum solutionis detractionem ac difficultatem, nimis graventur. Quaeque, a Romanis Pontificibus Antecessoribus nostris ad eum finem praescripta sunt, Apostolica auctoritate probanda, & alia etiam sancienda ducimus, quotiescumque id expedire comperimus.

Clem. VIII. Constitutionem edidit, ut Communitatum debitores ad solutionem compellerentur.

5.1. Itaque, sicut accepimus, cum alias felicis recordationis Clemens Papa VIII. Praedecessor noster pro bono regimine rectaque administratione bonorum, & redituum communium cujuscumque Civitatis, Terrae, Oppidi, & Loci temporalis totius Sanctae Romanae Ecclesiae ditionis, praecipuam Consti-

tutionem Anno Domini MDXCII. ediderit, ubi inter alia praecipitur, ut omnes Communitatum siue Universitatum dicti Status Ecclesiastici debitores suum debitum per earundem Communitatum siue Universitatum Legatos, Vice-Legatos, Gubernatores, Praesides, aut Potestates, omnibus opportunis juris & facti remediis quamprimum omnino solvere compellantur; Constitutionis vero praedictae, tenor est, qui sequitur:

CLEMENS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Tenor Constitutionis Clementis VIII.

Pro commissa nobis a Domino Sanctae Romanae Ecclesiae, eique etiam in temporalibus subiectarum Civitatum & Populorum tutela, paternaque erga nostros subditos caritate, praecipuo studio tenemur providere, ut ad eos pertinentia bona, ea, qua decet fide & cura utiliter & provide administrantur, praesertim vero tollantur pravi abusus, qui in publicum & commune damnum paulatim irrepunt: ex quibus hactenus gravi aere alieno communita illorum bona oppressa, vel ab ipso Nostri Pontificatus initio comperimus: & malum hoc, nisi celeriter opportuna remedia adhibeantur, quotidie in deterius prolabi videmus; Dum enim non pauci sua privata commoda & lucra quaerunt atque illicitis modis, quod prave ambiunt aut concupiscunt, consequi affectant, potentiorum aut vulgi gratiam vanis assentionibus aucupantur, suas denique cupiditates explore, satagunt, nulla utilitatis publicae ratione habita, avarium publicum ipsarum civitatum & locorum exhauriunt, gravi aere alieno implicant, inanibus pompis & ostentationibus dilapidant: quibus malis atque incommodis, quantum nostra vigilantia atque auctoritate eniti possumus, occurrere cupientes, hac nostra perpetuo valitura Constitutione statuimus & ordinamus, ut in qualibet Civitate, Terra, Oppido, Castro, & Loco dicti Status temporalis Ecclesiastici universi, itaut etiam Bononiensis & Beneventanae nostrae Civitates sub hac Constitutione sint comprehensae, Tabella aut Libellus quotannis initio anni conficiatur, in quo sumptus omnes ordinarii & extraordinarii, publicae, utiles aut necessarii, sint descripti; & earum quidem, quae certa & ordinariae sunt expensarum, certa etiam, taxa & summa exprimat; Si quae vero incerta & extraordinariae videbuntur, earum universae summa aliqua annua taxetur, quam toto anni curriculo excedere nequaquam liceat; sigillatim vero pro rei indigentia ex universa summa sic taxata a toto Consilio cum interventu Praesidis, Gubernatoris, aut Potestatis, portiones necessariae infra annum, detrahantur, eaque Tabella aut Libellus per Gubernatorem seu Praesidem Provinciae aut Civitatis, & cujuscumque Terrae Oppidi & Castri Praetorem seu Potestatem, singulis annis fiat.

Hac vero prima vice non solum ab ipsis,

ipsis, sed etiam post eos triginta dies, tunc proxime sequentes, a dilectis filiis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario & Thesaurario Generali Cameræ Apostolicæ, accurate & diligenter inspiciatur, corrigatur, & approbetur, expunctis inde iis omnibus impensis, quæ præter aut contra hanc nostram Constitutionem, etiam ex statuto vel consuetudine antiqua fieri solebant, ac resento ipsius Tabellæ seu Libelli exemplo seu registro penes Cameram Apostolicam, gratis & absque ullo earundem Communitatum seu Universitatum dispendio, statim intra decem dies ab ipsius receptionis die numerandos, sic revisa approbata & correctâ, ad prædictas Communitates seu Universitates remittatur.

Districte autem inhibemus sub indignationis nostræ & aliis gravissimis, nostro & successorum nostrorum arbitrio imponendis, pœnis, ne pro sigillo vel pro scriptura, charta, atramento, cera, capsula, cordulis, aliisve rebus, ad huiusmodi expeditionem, pertinentibus, seu pro labore aut regalibus, quidpiam, ne minimum quidem obolum, hac de causa prædicti Camerarius aut Thesaurarius, eorumve Notarii, Tabelliones, Secretarii, Familiares, aut quilibet Officialis vel Minister, exigere, vel etiam sponte oblatum recipere præsumat, quinimmo volumus, ut sine ulla mora omnia gratis, & prout in Pœnitentiaria Apostolica fieri solet, sine aliqua solutione expediantur & mittantur. Atque in hoc Camerarius & Thesaurarius prædicti summo studio invigilent; & si aliquem ex suis vel aliis Notariis, Tabellionibus, Secretariis, Familiaribus, Officialibus, aut Ministris vel minimum quicquam recepisse deprehenderint aut cognoverint, contra eos etiam ad privationis officiorum & munerum, quæ obtinent, inhabilitatque ad illa vel alia in posterum obtinenda, exilii perpetui ab Urbe & ejus Districtu, & aliis gravioribus pœnis procedant; scilicet, si connivendo aut tolerando aut alias quomodolibet receptionum & exactio- num huiusmodi per se vel alios conscii aut participes fuerint, se quoque Nostrum & Successorum nostrorum iudicium in hac re severum, ut præfertur, subituros.

Verum eadem Tabella seu Libellus, ejusve exemplum, sic correctum approbatum & intra decem dies remissum, nedum in ipsarum Communitatum seu Universitatum Archivo asservetur, sed in publico aliquo, omnibus patenti ac conspicuo, loco pro foribus Aulae, ubi habetur publicum Consilium, vel ubi jus dicitur, & frequens Populi sit concursus, affigatur, & perpetuo retineatur.

Nec liceat in futurum, nisi de expressâ Cameræ Apostolicæ, aut, si urgens necessitas moram non patiat, gubernatoris, aut Præsidis Civitatum & Locorum, qui statim postea Camerarium & Thesaurarium Generalem prædictos certiores de eo reddere teneantur, licentia, cum interventu Procuratoris Fiscalis ejusdem loci, causa cognita, etiam similiter gratis concedenda, Tabellæ ipsius seu Libelli tenorem, etiam sequentibus annis, immutare aut alterare, neque abique

prædicta licentia, etiam in casibus improvisis inopinatis aut insolitis, aliquod ultra contenta in huiusmodi Tabella aut Libello erogare. Quicquid vero ultra præscriptas summas erogatum fuerit, id volumus, ut ab eis, quibus exigendi & solidandi computa & rationes expensis, sive illas, ut dicitur, syndicandi curam incumbit, nequaquam ratum habeatur; neque ipsis communibus ærariis ditorum locorum, aut massis, sed personis singularibus, quæ sumptus ipsos fecerint, expensum feratur: quæ etiam ad illius, tamquam ab eis indebite ablati, restitutionem teneantur.

Id autem quod accuratius servetur, & earundem Civitatum, Terrarum, ac Populorum utilitati amplius consulatur, præcipimus, ut quilibet modernus, aut pro tempore existens Gubernator, Præses, aut Potestas, tam ex nunc seu in ipso primo ingressu, quam deinde statim finito tempore Magistratus, per quoscumque Priores Massarios Camerarios aut Officiales gesti, intra decem dies ab ipsis Prioribus Massariis Camerariis seu Officialibus, qui Magistratu funguntur aut fungi de- siont respective, plenariam informationem rerum ad publicum regimen & administrationem communium bonorum pertinentium, præcipue vero indicem & nomina singulorum debitorum cujuscumque Communitatis seu Universitatis, tam ex supradictis quam ex aliis quibuscumque causis, accurate & sigillatim descripta sibi tradi, eaque postmodum, cum primùm solutionis dies advenierit: aut si jam advenit, intra tres aut ad summum quatuor menses, per Officiales & Magistratus earundem Communitatem seu Universitatum exigi, & in ærarium Communitatis seu Universitatis referri.

Et si quid in fine anni post deductas expensas, in Tabella seu Libello descriptas, supererit, id in extinctionem æris alieni publice contracti: aut si æs alienum nullum sit, vel in Annonam sublevandam, vel pro Monte Pietatis, vel in recuperationem & redemptionem bonorum & rerum seu jurium, per ipsas Communitates sive Universitates alienatum, vel denique in aliorum immobilium, bonorum emptionem, cum interventu tamen Gubernatoris seu Potestatis, & Procuratoris Fiscalis loci, converti curet. Quod si prædictas pecunias in Monte Pietatis deponi contigerit, id ea conditione fiat, ut illas postea, quodcumque eadem Communitates & Universitates inde extrahere, ac si eis videbitur, in usus per hanc Constitutionem permisos, erogare valeant.

Fisci vero cujuslibet loci Procurator petat omnino coram Syndicis, & Gubernatore seu Præsede aut Potestate intra decem dies ab iis, qui Magistratu perfundi sunt, tam de administratione juxta taxam in Tabella seu Libello præscriptam, quam de aliis supradictis, præsertim nominibus debitorum inexactis, rationes reddi. Et si quid vel in expensis excessum, vel circa exactio- nem neglectum, aut per negligentiam ultra tempus prædictum dilatum fuerit, contra eosdem, reos, Magistratu, ut præfertur, perfunctos, ad restitutionem debitorum expensarum, necnon ad so-

ad solutionem de suo proprio, debitorum, per negligentiam inexactorum, ac ulterius etiam ad pœnarum, in hac Constitutione contentarum, executionem procedi, quarum pars quarta ipsi Procuratori Fiscali sit applicata.

Si vero post huiusmodi decem dies elapsos Gubernator aut Potestas in exigendis rationibus, vel in cogendo ad solvendum vel restitutionem, aut in exequendis pœnis, sive alias in præmissis negligens fuerit, ad restitutionem & refectionem damni, ex indebitis impensis vel retardata exactio- ne, communi ærario cujuslibet loci illati, etiam de suo proprio integre teneatur. Procurator autem Fiscalis ejus Terræ, Oppidi, aut Civitatis, generalem Cameræ Apostolicæ Procuratorem Fiscalem de huiusmodi negligentia, certiores faciat, sive etiam cuilibet de Populo id denunciare liceat: ac tam in syndicato, vel per eos, ad quos spectat, quam postea per Procuratorem Fiscalem Generalem Cameræ Apostolicæ contra ipsos Gubernatores & Potestates, sive etiam contra personas, quæ pro ipsis in syndicato fidejusserint, procedatur, ita ut tam ab eis quam ab ipsis rebus principalibus illatum damnum, inexacta debita, indebitaque expense, & quæ in hac Constitutione continentur, multa, cum simili lucro personis prædictis applicando, exigantur. Ac propterea tam ipsi Gubernatores Præsides Potestates, quam Procuratores Fiscales, in præmissis culpabiles, officii per eos obtenti eo ipso privati, & ad illa atque alia familia de cetero obtinenda perpetuo inhabiles & incapaces sint & censentur.

Prædicti vero Gubernatores & Potestates, eorumque Cancellarii, Secretarii, Tabelliones aut Ministri vel Familiares, nihil omnino, ne minimum quidem, occasione Syndicatus huiusmodi, vel pro sententia ferenda, aut pro Tabella seu Libello conscien- do, revidendo, vel licentia, ut præfertur, concedenda, subscrubenda, vel taxa faciendâ, emolumentum aut regalium, neque etiam pro mercede aut labore, sive alias, ut præfertur, percipiant: & si quid perceperint, etiam tamquam huius Constitutionis violatores in pœnas, quæ in ea sunt descriptæ, ipso facto incur- rant.

Cæterum omnibus & singulis Communitatibus, Universitatibus, & Populis quarcumque Provinciarum, Civitatum, Terrarum, Oppidorum, Castrorum, & Locorum Status nostri temporalis Ecclesiastici, earumque Senatui, Consiliis, Adunantiis, & Congregationibus, Magistratibus & Administrato- ribus, eorumque singularibus personis, districte interdiximus & prohibemus, ne quis eorum vel earum sub quovis prætextu aut causa, etiam urgenti & necessaria, contra Constitutionem sel. record. Sixti Papæ V. Prædecessoris Nostri, quæ incipit: *Inter varias & multiplices*, quam Nos harum serie approbamus innovamus & ampliamus, bona aut jura sua vendat, alienet, hypotheceet, aut census super illis imponat, aut pro se, præterquam ex causa locationis tantum ad modicum tempus, & solutionibus non anticipatis, non- autem titulo conduccionis, nec ullo modo

pro aliis obliget, sive ære alieno se obstrin- gat.

Neque Legatos seu Oratores ad Nos & Sedem Apostolicam sumptibus publicis aut etiam privatis & propriis ipsorum Legatorum, neque etiam ipsi sponte id munus suscipere & de suo proprio impensas subire, velint, unquam mittant, neve sub nomine Agentis, aut negociorum Gestoris vel Procuratoris, alias, quam ad necessariam litium, prosecutionem in Romana Curia, pariter expensis communibus aut privatis, retinere aut mittere; neve quispiam id munus suscipere aut obire audeat, nisi habita prius quoad obligationes & alienationes licentia, juxta prædictâ Sixti Prædecessoris Constitutionis tenorem: Quo vero ad mittendos Legatos seu Oratores, a nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice, vel ab eo, qui consultationibus negociorum Status Ecclesiastici pro tempore præerit, dumtaxat in scriptis obtenta, sine qua si quis id munus suscipere ausus fuerit, præter alias per Sixtum Prædecessorem inflictas pœnas, etiam officii per eum obtentis eo ipso privati, & ad illa & alia quæcumque obtinenda perpetuo inhabiles & incapax, necnon infamis, & ignominia atque infamia notatus censeatur.

Ad hæc prohibemus pariter, ne prædictæ Communitates, Universitates, earumve Collegia, Senatus, Adunantia, Congregationes, Magistratus, Officiales, aut singulares personæ, ullo modo præsumant ex fructibus, redditibus, & proventus, collectis, vel contributionibus certis vel incertis, ordinariis seu extraordinariis sui ærarii seu massæ communis, sive ex pecuniis etiam privatis & particularibus singulorum civium per viam voluntaria collectæ, seu contributionis, in commune congestis, etiam cujusvis statuti seu consuetudinis, aut verius corruptelæ prætextu ex quavis causa, etiam solita & rationabili, munera aut dona quæcumque cuius Legato, Vicelegato, Gubernatori, Protectori, Viceprotectori, Præsidi, Officiali, aut personæ, etiam quavis tam Ecclesiastica, etiam Pontificali, aut alia majori, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalatus, quam munda- na dignitate fulgenti, seu illius Consanguineis, Affinibus, familiaribus aut ministris mittere tradere aut largiri, aut in alicujus etiam Legati, Vicelegati, Gubernatoris, Præsidis, Benefactoris, aut Protectoris honorem, etiam occasione hospitii aut transitus vel primi ingressus, aut ad beneficiorum accepto- rum memoriam gratique animi testificatio- nem, pro construendis, ornandis, aut erigendis perpetuo vel ad tempus Portis, Arcubus, Trophæis, Porticibus, mœnibus, aut aliis monumentis; seu pro prædictis personis, quavis dignitate vel auctoritate fungentibus, hono- rifice laute & opipare excipiendis; seu pro quibusvis conviviis aut hospitiiis etiam moderatis, eisdem aut cuius alteri quacumque occasione vel causa exhibendis; aut pro perso- nis, quæ illos comitentur, aut illis ministrant vel obviam procedant, pretiosis vestibus induendis, ulla pecunias erogare:

Vel pro congiariis, missilibus, aut
D d d 3 munc.